

- 1) saadanne Istandsættelser af og Tilbygninger til de paa Ejendommen værende Bygninger, som har været nødvendige til Ejendommens Drift som Husmandsbrug eller til Bygningernes Beboelse af Brugeren med Hustru og ugifte Børn,
  - 2) saadanne Nybygninger, Tilbygninger, Istandsættelser og Forøgelser af det mur- og nagelfaste Inventarium, som, selv om de ikke kan anses for strengt nødvendige til Ejendommens Drift, dog maa erkendes for hensigtsmæssige, og uomtvistelig har forøget Husets almindelige Handelsværdi som Husmandshus,
  - 3) saadanne større Grundforbedringer af Husets Tilliggende, der utvivlsomt varig har forøget dettes Værdi som Husmandsbrug; saasom Opdyrkning af Overdrev, Heder, Mose eller Kær, Rydning af stenlagte Jordstykker, Udtørring af Moradser, Afsivnings- og Overrislingsanlæg,
  - 4) nyttige og hensigtsmæssige mindre Grundforbedringer, f. Eks. Mergling, omfattende Udgravninger, Brøndsætning, Hegning eller desl.,
- kan han ved Fratrædelsen af Ejendommen i hvert enkelt Tilfælde kræve Erstatning herfor af Ejeren.

Endvidere tilkommer der Brugeren Erstatning, naar han ved Aflevering af Huset bevislig har nedlagt mere eller kostbarere Saasæd eller Frø i Jorden, end der er overleveret ham.

§ 4.

Ved Beregningen af den i § 3 ommeldte Erstatning bliver det at tage i Betragtning, hvorledes Ejendommen er vedligeholdt, saaledes, at den Forringelse, Brugeren ved mangelfuld Vedligeholdelse har paaført Ejendommen, fradrages i Erstatningen. Har Ejeren til Udførelse af de fornævnte Bygningsarbejder eller Grundforbedringer forstrakt Brugeren med Materialier eller ydet ham Hjælp med Mandskab eller Heste og Vogn, da bør Værdien af disse og andre Tilskud komme til Afdrag ved Erstatningens Fastsættelse.

Erstatningen bliver iøvrigt at bestemme efter den Værdiforøgelse, Ejendommen ved Brugsforholdets Ophør kan godtgøres at have opnaaet ved den foretagne Forbedring, uden Hensyn til den Fordel, Brugeren siden Forbedringens Udførelse har høstet af samme. Erstatningen maa i intet Tilfælde overstige Pengeværdien af det af Brugeren anvendte Arbejde og tillagte Materiale efter gangbar Pris paa den Tid, da det paagældende Arbejde blev udført.

Erstatningen for de i § 3, 4de Stk., nævnte mindre Grundforbedringer bortfalder 10 Aar efter Forbedringens Udførelse.

§ 5.

Naar Brugeren af et Husmandsbrug har opført Nybygninger eller Tilbygninger til dette, saaledes at der derfor tilkommer ham Erstatning ifølge §§ 3 og 4, er han uberettiget til at borttage saadanne Bygninger eller Tilbygninger.

§ 6.

Saafernt der ikke mellem Ejer og Bruger træffes mindelig Overenskomst om Størrelsen af den Brugeren i Henhold til §§ 3 og 4 tilkommende Erstatning, fastsættes denne ved en Synsforretning, der foretages af 2 Synsmænd, hvoraf hver Part vælger en. Kan Synsmændene ikke blive enige, vælger de en Opmand, og kan de ikke forenes om dennes Valg, beskikker Amtmanden en Opmand. Omkostningerne ved Synsforretningen bæres lige af begge Parter.

Dersom en af Parterne anser sig for brøstholden ved Synsforretningen, skal han inden 14 Dage, efter at Kendelsen er ham lovlig forkyndt, erklære saadant. Inden 14